

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଷ୍ଟିଲ୍‌ସ୍‌ଟ୍ରକ୍ଚର୍ ନିର୍ମାଣ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ଲାଲମଣ୍ଡେନ ଏବଂ ଡୋଲୋମାଇଟ ଖଣି ମଙ୍ଗଳ ଏବଂ ଶୁକ୍ଳ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଅଗଷ୍ଟ 21, 1996

[ଏମ୍.ଏମ୍. ପୁଅି ଏବଂ ସୁଜାତା ଭି. ମନୋହର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବ୍ରତ]

ଚୂନପଥର ଏବଂ ଡୋଲୋମାଇଟ୍ ଖଣି ଶ୍ରମ କଲ୍ୟାଣ ପାଣି ଅଧିନିୟମ, 1972:

ଧାରା 3 - ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି "ଲୌହ, ଇସ୍ପାତ ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେକୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ" - ଖଣି ମାଲିକାନାରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ଚୂନ ପଥର ବାହାର କରିବା ଏବଂ ଲୁହା ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ଉତ୍ପାଦନରେ ନିୟୋଜିତ କାରଖାନାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା - ଶୁକ୍ଳ ପ୍ରକୃତିର ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା କର ଉପରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ - ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଆପତ୍ତି - ଜଣେ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ଖଣିରୁ ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ଚୂନପଥର, ଲୁହା ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ସମେତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେକୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ - ଏହି ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି - ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 2725/1986 ।

M.P. ସଂଖ୍ୟା 71/1982 ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 27.9.85 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଡ. ଶଙ୍କର ଘୋଷ ଏବଂ ପି. ପି. ସିଂହ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସି. ଭି. ଏସ୍. ରାଓଙ୍କ ପାଇଁ ଡବ୍ଲୁ. ଏ. କାଦରୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଏଠାରେ ଅପିଲକାରୀ, ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଷ୍ଟିଲ୍‌ସ୍‌ଟ୍ରକ୍ଚର୍ କନସ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ହେଉଛି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଏକ କମ୍ପାନୀ । ଏହାର ନିଜସ୍ଵ ଖଣି ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରୁ ଚୂନପଥର

ଉତ୍ତୋଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ସେ ଲୁହା ଏବଂ ଇସ୍ଫାତ ଉତ୍ପାଦନରେ ନିୟୋଜିତ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଷ୍ଟିଲ ଲିମିଟେଡ୍, ଭିଲାଇ ଷ୍ଟିଲ କାରଖାନାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହିପରି ତୁନପଥର ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ତୁନପଥର ଏବଂ ଡୋଲୋମାଇଟ୍ ଖଣି ଶ୍ରମିକ କଲ୍ୟାଣ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନିୟମ, 1972 ର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ, ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଉତ୍ତୋଳନ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରତି ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ତୁନପଥର ପାଇଁ 1 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହାରରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଦେବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଆପଣ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଧାରା 3ର ପୁନଃଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

"3. କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଚାରିଖ ଠାରୁ, କୌଣସି ଖଣିରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଏତେ ପରିମାଣର ତୁନପଥର ଏବଂ ଡୋଲୋମାଇଟ୍ ଉପରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଶୁଳ୍କ ଭାବରେ ଆଦାୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ।

(i) କୌଣସି କାରଖାନାର ଦଖଲକାରୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ନିଷ୍ପାଦିତ; କିମ୍ବା

(ii) ସିମେଣ୍ଟ, ଲୁହା, ଇସ୍ଫାତ, ଲୌହ ମିଶ୍ରିତ ଧାତୁ, ମିଶ୍ରଧାତୁ ଇସ୍ଫାତ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ, ଚିନି, କାଗଜ, ସାର, ପ୍ରତିସରଣକାରୀ ଲୁହାପଥର ପେଲେଟାଇଜେସନ୍ କିମ୍ବା ଏପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ଜିନିଷର ଶ୍ରେଣୀ କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀର ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ଜଡିତ ଯେକୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ଖଣିର ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଯେପରି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସମୟ ସମୟରେ ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିପାରିବେ, ଏକ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ, ଏପରି ହାରରେ ପ୍ରତି ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ତୁନପଥର କିମ୍ବା ଡୋଲୋମାଇଟ୍ ପାଇଁ ଏକ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ, ଯେପରି ଶୁଳ୍କ ହୋଇପାରେ, ଯେପରି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସମୟ ସମୟରେ ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର କରିପାରିବେ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା : ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ତୁନପଥର କିମ୍ବା ଡୋଲୋମାଇଟ୍ ଖଣିର ମାଲିକ ମଧ୍ୟ କୌଣସି କାରଖାନାର ଦଖଲକାରୀ, ତେବେ, ଖଣ୍ଡ (ii) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସମସ୍ତ ତୁନପଥର କିମ୍ବା ଡୋଲୋମାଇଟ୍, ଯଥାସ୍ଥିତି ଦଖଲକାରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଖାନାକୁ ବିକ୍ରି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ନିଷ୍ପାଦିତ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯଦି ଏହାର ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣିତ ନହୁଏ, ଖଣ୍ଡ (ii)

ରେ ସୂଚିତ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୌଣସି ଜିନିଷ କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟିକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କିମ୍ବା ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ କି ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ "ଲୁହା, ଇସ୍ଵାତ ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ" ଏଥିରେ ବ୍ୟବହୃତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟାପକ ବିସ୍ତାରର ଏବଂ ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ଯାହାର ଲୁହା ଏବଂ ଇସ୍ଵାତ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି ।

ଧାରା 3 ର ଉପଧାରା (2) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟ/ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ (ସିମେଣ୍ଟ ଏବଂ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥକୁ ଛାଡ଼ି) ତୁନପଥରର ବ୍ୟବହାର ସିଧାସଳଖ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦନ ଆପେଆପେ ନୁହେଁ । ଯଦି ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ ଯେ ଧାରା 3 ର ଉପଧାରା (2) ର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଲୁହା ଏବଂ ଇସ୍ଵାତ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କୌଣସି ତୁନପଥରର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, ତେବେ ଏପରି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପଠନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟିକୁ ଅଯଥାର୍ଥରେ ପରିଣତ କରିବ । ଏହା ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ଶ୍ରମ କଲ୍ୟାଣ ପାଣ୍ଠି ନିର୍ମାଣ କରିବା, ଯାହା ଶ୍ରମ ପାଇଁ ଏକ ଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଏକ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ । ତେଣୁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏହାର ନିଜସ୍ଵ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି କାରଣ ଅନ୍ୟଥା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିରାଶ ହେବ । ତେଣୁ ଜଣେ ମାଲିକ ତାଙ୍କ ଖଣିରୁ ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ତୁନପଥରର ବ୍ୟବହାର, ଲୁହା ଏବଂ ଇସ୍ଵାତ ସମେତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯେକୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏପରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କେବଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ହେବ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା ଦ୍ଵାରା ତର୍କମା ହେବ । ତେଣୁ ଆମେ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲୁ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବିଷୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତାମତ ସହିତ ସମ୍ମତ ହୋଇ, ଆମେ ଏହି ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରୁ କିନ୍ତୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିନା ।

ଟି. ଏନ. ଏ.

ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଅନୁବାଦିକା : କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।